

en Godsejer, der blot ejer en eller to Gaarde, i Regelen har en Godsforvalter. Her er det absolut nødvendigt, at der kommer en Mand, der kan repræsentere Ministeriet nede i selve Landsdelene, og som ved hyppige Besøg paa de paagældende Ejendomme, ved hyppige Forhandlinger og Samtaler med de paagældende Forpagtere kan træffe Afgørelse af de overordentlig mange forskellige baade smaa og store Spørgsmaal, der vil komme til at foreligge i Aarets Løb. Det vil efter min Opfattelse være ganske umuligt at lede denne Administration fra den røde Bygning her i København. Det ærede Medlem misforstaar Lovforslagets Hensigt, hvis han deri ser Udtryk for, at man fra Ministeriets Side vil hindre Udstykningen. Det er ingenlunde Tilfældet. Tværtimod er det Ministeriets Hensigt, efterhaanden som Gaardene bliver forpagtningsledige, for hver Gaard at tage det Spørgsmaal *apart* 'do og i hvor stor Udstrækning den egner sig for Udstykning.

Det ærede Medlem udtalte endvidere, at der ikke alene er Tale om at oprette et fast Embede, men et helt Departement, fordi der skulde knyttes et Udvalg paa to Medlemmer til denne Domæneforvaltning. Men det er en Misforstaaelse. Der er ikke Tale om noget Departement eller om, at disse to Udvalgsmedlemmer skal have noget med Domæneforvaltningen at gøre. Som jeg tidligere i Landstinget har meddelt, skal disse to Udvalgsmedlemmer, der vælges efter Indstilling af de landøkonomiske Organisationer, sammen med Domæneforvalteren træffe Afgørelse om, hvorvidt en Ejendom, der er forpagtningsledig, er egnet til fuld eller delvis Udstykning, og hvad der i saa Fald er at foretage fra Statens Side. Det er noget helt ukendt, det skal jeg indrømme, det er en ny Situation, den danske Stat her anbringes i. Vi har tidligere kun haft vore store Skovarealer og de to Gaarde ved Hillerød, men her kommer et stort Antal Gaarde til. Men er det en ukendt Situation, maa man ogsaa træffe ukendte Foranstaltninger. Det, der her sker, er i øvrigt meget beskedent, nemlig at vi forbereder os paa at overtage Administrationen i Landbrugsministeriet med Støtte af en lokalt kendt Mand, der har Bolig i selve Landsdelen.

Det ærede Medlem Hr. Raffnsø udtalte Ønsket om, at der maatte blive knyttet juridisk Bistand til dette Kontor. Jeg tror indtil videre ikke, at det er paakrævet. Der vil opstaa et meget nært Samarbejde mellem den paagældende Do-

mæneforvaltning og Landbrugsministeriet, og jeg vil tro, at Landbrugsministeriet vil kunne yde den juridiske Bistand, der er paakrævet. Skulde det i et enkelt Tilfælde vise sig ikke at være tilstrækkeligt nede paa selve Aastedet, vil det være forholdsvist let at finde den Bistand, der i saa Henseende er nødvendig. Med Hensyn endelig til det Spørgsmaal, det ærede Medlem Hr. Raffnsø berørte om Klostergaardernes Overdragelse til den danske Stat, skal jeg indskrænke mig til at udtale, at dette Spørgsmaal endnu ikke har fundet sin endelige formelle Afgørelse, og at disse Gaarde da heller ikke er inddragne i den Overenskomst, der allerede er afsluttet.

J. P. Nielsen: Det, der særlig gjorde mig og mit Parti angst for dette Lovforslag, var det, at man oprettede et fast Embede. Vi fik derved Indtrykket af, at man forudsatte, at disse Domæner i nogen Grad skulde bestaa uforandrede. Jeg er vel vidende om, at det ikke lader sig gøre at udstykke Jorden nu, idet Forpagtningen udløber til forskellig Tid, for den førstes Vedkommende, saa vidt jeg ved, i 1922—23, og de andre kommer saa successive efter. Vi ønsker Garanti for, at den Jord, der tidligere er blevet sammenlagt, da disse Gaarde blev oprettet med et bestemt politisk Formaal for Øje fra tysk Side, nemlig Fortyskningen af Sønderjylland, og den Gang blev taget fra den almindelige Befolkning, nu atter gaar tilbage til Gavn for den almindelige Befolkning dernede. Og hvis jeg forstod den højtærede Minister rigtigt, er det i alt Fald hans Mening, at den Jord, der egner sig dertil, skal udstykkes til mindre Landbrug. Mit Parti og jeg er tilfredse med dette Tilsagn og kan da ogsaa stemme for Lovforslaget. I denne Forbindelse vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Raffnsø, at jeg synes ikke, man kan tage i Betragtning, at den tyske Stat sammen med nogle Folk dernede i den tyske Stats Tjeneste har bygget nogle Gaarde, og Spørgsmaalet, hvorvidt disse Bygninger virkelig kan anvendes o. s. v., kan i denne Forbindelse ikke komme i første Række. Det, der maa komme i første Række, er, at den Jord, der paa forskellig Maade er sammenlagt til store Gaarde, der skulde tjene til Fortyskning af Sønderjylland, gaar tilbage til den almindelige Befolkning. Naar vi har Garanti derfor — og saaledes forstod jeg den højtærede Minister —, vil vi stemme for Lovforslaget.

Raffnsø: Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen tager fejl, naar han tror,